

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ	
Издание №	Дата
Бројак № 666	Дата 12.10. 5
София 1113, бул. Шиянски пр., 1113 тел: 079 079 20 08; факс: 021 9 00 00	

Становище

от доц. д-р Благовест Нягулов, Институт за исторически изследвания, БАН,
относно конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ за нуждите на
РИМ – Добрич, обнародван в „Държавен вестник“, бр. 46 от 30.06.2015 г.

Единственият кандидат в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Цветолин Недков е историк с дълъг стаж в РИМ – Добрич и с трайни интереси към стопанската история на Южна Добруджа в ново време – от 1878 г. до 1944 г. След активната фаза на Добруджанския въпрос до 1940 г., когато тази стопанска проблематика е преди всичко обект на българо-румънска полемика относно аграрния режим (във връзка със запазването или ликвидирането на османската собственост „мирие“), тя започва да се разработва историографски от 60-те години на века отново с акцент върху историята на аграрните отношения. Безспорно най-изявеният доскоро изследовател на темата беше покойният вече проф. Петър Тодоров. Д-р Цв. Недков разширява обхвата на стопанските исторически проучвания по отношение на Южна Добруджа с подчертан интерес към развитието на градските стопанства, съответно в градовете Добрич, Балчик, Каварна, Силистра и Тутракан. Той е автор на общо над 50 публикации, включително на три монографии, през 1913 г. успешно е защитил дисертационен труд на тема „Стопанският живот на градовете в Южна Добруджа (1878 – 1918 г.)“, а за настоящия конкурс кандидатства с хабилитационен труд на тема „Стопанският живот на градовете в Южна Добруджа (1940-1944 г.)“ (с обем 198 с.) в ЮЗУ „Неофит Рилски“ и с други 15 публикации (статии или части от книги).

Представеният монографичен труд е обсъден от разширен състав на секция „История на българския национален въпрос след 1878 г.“ на ИИСТИ, след което кандидатът се е съобразил с повечето от направените му препоръки и бележки по текста. Трудът е създаден след проучване на значителен архивен материал, публикувани извори, периодичен печат и литература, свързани с темата. Основното съдържание е разпределено в една въвеждаща първа глава, в която се проследява развитието на южнодобруджанското градско стопанство от 1878 до 1940 г., и в други две глави, които представят съответно приобщаването на местното стопанство към

националната икономика от есента на 1940 до есента на 1941 г. и неговото развитие във военновременни условия и при държавно регулиране на икономиката до септември 1944 г. С много статистически данни и примери са изложени последователно промените в състоянието на аграрния сектор, индустрията и занаятите, кредитното дело, търговията и транспорта в градовете в Южна Добруджа. Авторът прилага сравнителен анализ при оценяването на държавните политики и стопанското развитие на Южна Добруджа в различните периоди на българско и румънско управление, ситуираща регионалните особености в националния контекст и представя местните специфики в градските стопанства. Той обръща внимание на приликите и отликите в стопанското приобщаване на Южна Добруджа през 1940-1941 г. от една страна, и на т.нар. „нови земи“ на юг и югозапад през 1941-1944 г., както и на прилагането на „добруджанския“ опит във втория случай. В заключение авторът констатира, че въпреки неблагоприятните условия по време на Втората световна война, в стопанския живот на областта се наблюдава икономически напредък, който е най-видим в аграрния сектор, докато елементите на стагнация са най-характерни за индустрията и търговията в края на периода. Като цяло изследването има приносен характер както за регионалната и локалната история, така и за стопанската история на България.

Четири от посочените от кандидата публикации обхващат части от съдържанието на монографичния труд. Темите на другите негови публикации също визират предимно аспекти от стопанската история в областта като цяло или в отделни нейни селища (гр. с. Паскалево, с. Стожер) в различни хронологически обхвати. Две други публикации се отнасят до личността на Петър Габе, виден стопански и обществен деец в Южна Добруджа и баща на поетесата Дора Габе. Една публикация представя в обобщен вид приносите на д-р Петър Вичев в добруджанското национално движение. Интерес поражда и кратката статия за всекидневния живот в Добрич в началото на XX век.

Кандидатът отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ според Правилника на ИИСТИ при БАН (чл. 4 (5)). Той притежава образователната и научна титла „доктор“ (от 1913 г.) и 17 години стаж по специалността на академичната длъжност „главен асистент“ (от 1998 г.). Автор е на монографичен труд, различен от темата на дисертационния му труд, който е обсъден и одобрен от секция на ИИСТИ, и части от който вече са публикувани. Други негови публикации не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ (в посочения

списък 13 от общо 15 публикации са издадени след заемането на длъжността „главен асистент“ и 2 - след придобиване на степента „доктор“). Кандидатът има участия в 15 национални и международни научни форуми и е представил списък с 33 цитати на авторски изследвания (с повторенията – общо 50 цитати, както е посочено в справката). Няма данни за негово участие в колективни научни проекти, но тази липса отчасти се компенсира с факта, че той е секретар на СУБ – клон Добрич, председател на неговата секция „Хуманитарни науки“ и участва в редколегията на научното списание на добричкия клон на организацията. Наскоро той беше избран и за член на Управителния съвет на възстановения Добруджански научен институт с център в Добрич. Съставител е и на сборник с изследвания и материали за историята на родното му с. Стожер, Добричка община.

Въз основа на направените констатации и посочените конкретни данни за научните публикации, както и за научно-организационната дейност на кандидата в обявения конкурс, препоръчвам академичната длъжност „доцент“ за нуждите на РИМ – Добрич да бъде заета от д-р Цветолин Недков.

9 октомври 2015 г.

